

1. Globální týden bezpečnosti silničního provozu Organizace spojených národů, 23. - 29. dubna 2007

Informace o „Příručce pro organizátory akcí v rámci Týdne“ (anotace)

V prosinci 2006 vydala OSN Příručku pro organizátory akcí v rámci 1. Globálního týdne bezpečnosti OSN. V návaznosti na předchozí informace uvádíme ve stručné formě základní fakta z této příručky. Příručka je v anglické, ruské, španělské, francouzské a arabské verzi ke stažení na webových stránkách Světové zdravotnické organizace (WHO) <http://www.who.int/roadsafety/week/en/>.

■ Logo 1. Globálního týdne bezpečnosti silničního provozu OSN

■ Slogan: Bezpečnost silničního provozu je provoz bez nehod

■ Fakta OSN a WHO k problematice mladých účastníků silničního provozu:

- v globálním měřítku tvoří mladí lidé do 25 let 40 % všech obětí dopravních nehod,
- usmrcení v důsledku dopravních nehod je druhou nejčastější příčinou úmrtí lidí ve věku 5 – 25 let,
- muži tvoří 75% všech usmrcených účastníků silničního provozu ve věku do 25 let,
- používání autosedaček snižuje riziko být usmrcen o 71 % u kojenců a o 54 % u malých dětí,
- dopravní nehody jsou:
 - o 10. nejčastější příčinou úmrtí ve věkové skupině 1 – 4 roky,
 - o 3. nejčastější příčinou úmrtí ve věkové skupině 5 – 9 let,
 - o 2. nejčastější příčinou úmrtí ve věkové skupině 10 – 14 let,
 - o nejčastější příčinou úmrtí ve věkové skupině 15 – 19 let,
 - o nejčastější příčinou úmrtí ve věkové skupině 20 – 24 let.

Zdroj: First United Nations Global Road Safety Week – A Toolkit for Organizers of Events, prosinec 2006

Zpracováno na základě anotace Ing. Jaroslava Hořína

■ **Rámcové vzdělávací programy**

- Všechny již schválené rámcové vzdělávací programy zahrnují prevenci úrazů spojenou s dopravní výchovou jako povinnou součást vzdělávání. Doporučuje se rozvíjet nové formy dopravní výchovy na všech stupních škol v rámci školních vzdělávacích programů a klást důraz též na výuku první pomoci. V roce 2005 MŠMT vydalo Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, který se doporučuje podpůrně používat i pro ostatní školy a školská zařízení.

■ **Pro školy a školská zařízení doporučujeme například následující aktivity:**

- diskutovat s žáky a studenty na témata z oblasti bezpečnosti silničního provozu: vidět a být viděn, alkohol za volantem, používání přileb, poskytnutí první pomoci, dodržování dopravních předpisů, používání dětských zádržných systémů a bezpečnostních pásů, nebezpečí jízdy nepřiměřenou rychlostí,
- zpracovávat projekty,
- využít v dramatické výchově simulaci politických diskusí, televizních konferencí...,
- uspořádat setkání dětí a mládeže,
- prověrky dopravního prostředí kolem škol,
- demonstrace bezpečných cest do školy,
- výcvik na dopravních hřištích,
- výtvarné, fotografické nebo literární soutěže, vytvoření kresleného filmu (komiksu) pro děti nebo mládež,
- vytvoření webových stránek,
- školní časopis,
- rozšiřování informací o osvědčených postupech,
- zajištění publicity v případě změn v dopravním značení provedených s cílem zvýšit bezpečnost silničního provozu,
- uspořádání ukázek v ulicích, trhů, pochodů nebo obdobných akcí,
- uspořádání kvízů nebo testů k problematice bezpečnosti silničního provozu,
- ukázky poskytování první pomoci.

Další rozpracované aktivity je možné nalézt na metodickém portálu RVP www.rvp.cz.

■ **Odkazy na soutěže ve školním roce 2006/2007**

MŠMT a Národní institut dětí a mládeže (www.nidm.cz)

- Soutěž první pomoci (12. ročník)
celostátní soutěž s mezinárodní účastí - 2 kategorie
střední zdravotnické školy, vyšší zdravotnické školy - Š, ÚM (2.-3.5.2007, Brno)
Kontaktní adresa:
PhDr. Jarmila Kelnarová, Střední zdravotnická škola, Jaselská 7/9, 602 00 Brno,
tel. 541 247 112, e-mail: jkelnarova@szs-jaselska.cz, www.szs-jaselska.cz
- Dopravní soutěž mladých cyklistů
(28. ročník, Ministerstvo dopravy - BESIP) - 2 kategorie dle ročníku školy
ZŠ - Š (10/2006-4/2007), K (5/2007), Ú (6/2007), ÚM (9/2007)
Kontaktní adresa:
Blanka Sunkovská, Ministerstvo dopravy - BESIP, nábřeží Ludvíka Svobody 12/22,
110 15 Praha 1,
tel. 972 231 065, fax 972 231 053, e-mail: blanka.sunkovska@mdcr.cz,
www.mdcrcz.cz, www.iBESIP.cz

■ **Odkazy na některé projekty k dopravní výchově:**

- Ministerstvo dopravy – BESIP - <http://www.ibesip.cz/cs/Informace+BESIP/>

- o jeden z projektů: The Action

- ([http://www.theaction.cz/\(512io4bnz2knyn45auobdm55\)/default.aspx?l=1](http://www.theaction.cz/(512io4bnz2knyn45auobdm55)/default.aspx?l=1))

Specifický emotivní projekt, zaměřený především na mladé a začínající řidiče. Cílem projektu je prevence užívání alkoholu a jiných omamných látek před řízením motorových vozidel a během něj, zejména ve vazbě na předchozí návštěvu diskoték a nočních klubů. Boj proti rychlé nebo nezodpovědné jízdě a důraz na používání bezpečnostních pásů jsou dalšími sděleními, která působí na cílovou skupinu.

- Ministerstvo vnitra – bezpečnost a prevence

- http://www.mvcr.cz/rs_atlantic/project/article.php?id=8941

- o jeden z projektů: „Jaké nebezpečí mi hrozí na silnici“

- (http://www.mvcr.cz/zpravy/2007/vytvarna_soutez2.html)

Centrum dopravní prevence Ministerstva vnitra a Policie ČR při Muzeu Policie ČR vyhlásilo ve spolupráci s agenturami OSN v České republice 15. ledna 2007 dětskou výtvarnou soutěž na téma. výtvarná soutěž k problematice bezpečnosti silničního provozu

Jako příklad dobré praxe mohou
také sloužit následující aktivity škol
certifikovaných v programu

Škola podporující zdraví:

Aktivity jsou vybrány z Ankety k monitorování situace k zabezpečení cesty dětí do školy realizované během prosince 2006 / ledna 2007 SZÚ Praha. SZÚ tímto děkuje všem účastníkům ankety
www.szu.cz/czzp/projekty/index4.htm.

AKTIVITY UVNITŘ ŠKOLY:

Vzdělávání

- dopravní kroužek
- poučení při vycházkách, před prázdninami
- cykloturistické kurzy

Organizační podmínky

- posunutí začátku/konce vyučování vzhledem k příjezdu autobusů, zájmovým aktivitám (kroužky)
- udržování okolí školy /úklid rizikových odpadků – sklo, injekční stříkačky/
- vyhrazený prostor pro kola
- návštěva dopravního hřiště
- kontrola a propagace používání přileb při jízdě na kole
- nákup přileb
- nošení reflexního označení, používání červeného světla při snížené viditelnosti

Projekty žáků

- monitorování počtu projíždějících aut
- monitorování rizikových míst
- dohled starších žáků nad mladšími

Vlastní projekty, akce a soutěže

AKTIVITY VNĚ ŠKOLY:

Spolupráce:

- **s policií**
 - besedy
 - hlídky u přechodů
 - používání materiálů BESIP
 - měření rychlosti aut společně se žáky
- **s zřizovatelem**
 - vyznačené bezpečné přechody pro chodce
 - umístění světelné signalizace
 - umístění reflexních dopravních značek
 - retardéry
 - ochranné zábradlí
 - vybudování autobusových zastávek
 - udržování stavu chodníků obecně
 - udržování stavu chodníků v zimě
 - stezky pro chodce a pro cyklisty
- **s rodiči**
 - doprovod k autobusům, doprava autem
 - poučení rodičů o bezpečnosti
 - mapování cesty do školy
 - dítě + rodič
- **s autoškolou**
- **s integrovaným dopravním systémem**

Některé projekty, jejichž autorem není škola:

- „Průkaz cyklisty“
- „Ajax“
- „Bezpečná cesta do školy“
- „Na kole jen s přilbou“
- „Bezpečná škola“
- „Vidiš mě?“
- „Bezpečná komunita“
- „Bezpečná železnice“
- „Osobní bezpečí“
- „Chodec“ a „Cyklista“
- „Stůj, pozor, volno“
- „Evropský týden mobility – den bez au“

